

BARABÁS T. JÁNOS A PRUTON TÚLI ORSZÁG ELLEN IRÁNYULÓ ESETLEGES OROSZ AGRESSZIÓRÓL

Moldova sorsa a Donbaszban dől el

Orosz részről ugyan valóban felmerült, hogy létre kellene hozni a szárazföldi összeköttetést Moldova szakadár régiójával, Transznisztríával, azonban ennek a megvalósítása katonai szempontból nehezen lenne kivitelezhető – közölte a Krónika kérdésére Barabás T. János elemző. Mint ismert, Moldovában aggódnak egy jövő évi orosz offenzíva miatt.

» BALOGH LEVENTE

Bár az orosz célok között valóban szerepel szárazföldi összeköttetés megteremtése Moldova többségében oroszajkú szakadár régiójával, Transznisztríával, a Moldova elleni orosz támadás jelen állás szerint kevésbé tűnik valószínűnek – vélte a Krónikának nyilatkozva Barabás T. János. A budapesti Külügyi és Külgazdasági Intézet vezető elemzőjét annak kapcsán kérdeztük, hogy – mint arról beszámoltunk – Alexandru Musteața, a moldovai Hírszerző és Biztonsági Szolgálat (SIS) igazgatója szerint a moldovai hatóságok attól tartanak, Oroszország célja továbbra is az, hogy az Ukrajna elleni háború során elérjen Moldováig. Felvetésünkre, van-e valamilyen valószínűsége annak, hogy Oroszország Moldova irányába próbáljon nyomulni a jelenlegi körülmények között, a kolozsvári születésű elemző – aki Romániában és Moldovában is szolgált diplomataként – elmondta: 2022. április 22-én Rusztam Minnekajev tábornok, az Oroszországi Középső Katonai Körzet parancsnoka felvázolta országa Ukrajna elleni háborúja második szakaszának célját. A cél nem csak az ország keleti részén fekvő Donbasz-régió elfoglalása volt, hanem Ukrajna déli partvidékének ellenőrzése is – és a „kapcsolatfelvétel” a moldovai szakadár Dnyeszteren túli köztársasággal. „A Kreml hivatalosan hallgatott az ügygel kapcsolatban, az orosz külügyminisztérium pedig cáfolta, hogy terve lennének a Dnyeszteren túlra vonatkozóan. Ám nem sokkal ezután, április végén a Dnyeszteren túli hatóságok kijelentették, hogy »a köztársaság érdekeinek védelmében fognak döntéseket hozni«. Mivel Transznisztria de facto az FSZB és a GRU biztonsági szolgálatai által működtetett orosz hadműveleti bázis, ez vagy egyesülést jelentett Oroszországgal, vagy katonai előkészületeket Moszkva ukrajnai háborús erőfeszítéseinek támogatására. Az egyesít-

Szándék van. Moszkva szeretné elérni Transznisztríát, ám nem biztos, hogy képes is rá

tett orosz és transznisztriai szeparatista katonai kontingensek vannak olyan erősek, mint a moldovai fegyveres erők. Tiraszpol hadereje nagyjából egy-két orosz gépesített zászlóaljából áll, 8000 helyi segéderővel együtt, amelyek túlnyomórészt könnyű gyalogságból és az MGB (a KGB utódja) félkatonai biztonsági erőiből állnak. Ebben a számban azonban túl kicsik ahhoz, hogy önállóan részt vegyenek az Ukrajna elleni háborúban” – mutatott rá Barabás T.

Kérdésünkre, miszerint megelégedne Moszkva Transznisztria elcsatolásával, vagy egész Moldovát megszállná, az elemző úgy válaszolt: ezt csak Vlagyimir Putyin elnök tudja, minden más spekuláció. „A józan ész azt diktálná, hogy minden európai hódító háború örültség, gazdasági és biztonsági szempontból is össze vagyunk kapcsolva. Ugyanakkor Moldovában a megélhetési nehézségek miatt az oroszbarát baloldali pártok, és a szintén oroszbarát Şor párt a felmérések szerint többségben vannak a nyugatbarát PAS kormánypárttal szemben, és ezt kihasználhatja Moszkva.

2022. őszen utcai tüntetések és rendezvények zajlottak Moldovában, amelyek növekvő gazdasági problémákért a kormány lemondását követelték, és oroszbarát politikai fordulatot szorgalmaztak. Ezen megmozdulások fő szervezője Ilan Şor moldovai üzletember és politikus volt. A Şor Párt 8%-kal rendelkezik a parlamentben, de vezetője, az oroszbarát politikát folytató Ilan Şor az ügyészségi korrupciós vádak elől szökésben van Izraelben. A moldáv nyugatbarát média több alkalommal lehozott híreket, amelyeknek forrásaként az ukrán titkosszolgálatot, a SZBU-t jelölték meg, és amelyek a tüntetések mögötti orosz kormányzati támogatást tárják fel. Ezen információk hatására az US Treasury – az amerikai pénzügyminisztérium – szankciókat hozott Ilan Şor és más oroszbarát po-

litikusok ellen. Az Egyesült Államok ezen szankciót bejelentő dokumentuma szerint moldovai és amerikai tisztviselők attól tartanak, hogy a Kreml Moldovát aláásó erőfeszítései csak fokozódhatnak, ha Ukrajnában további veszteségeket szenved el az orosz hadsereg. A dokumentum rámutat: az utóbbi időben, amikor Oroszország katonai kudarcokkal és az ukrajnai brutális fellépése miatt globális felháborodással szembesül, Oroszország ügynökei egyre kétségbeesettebb intézkedéseket fontolgatnak, hogy megakadályozzák befolyásának további erózióját. Tehát elképzelhető, hogy az ukrajnai agressziót segítő az oroszok Moldovában is megjelennek, nem csak Transznisztriaiban” – hangsúlyozta. „Személy szerint ennek igen kevés valószínűségét látom, mert egy Odessza környéki tengerészgyalogsági partraszállásnak alig van esélye a sikerre, tekintve a várható erős ukrán ellenállást. A Krím felől, szárazföldön pedig még kevesebb esélyük van az oroszoknak eljutni Chişinăuba. A háború a Donbaszban fog eldőlni, ennek függvénye részben Moldova sorsa is” – mutatott rá az elemző.

Lapunk azon kérdésére, hogy milyen hatással járna mindez Romániában, elmondta: ha ne adj Isten az oroszok benyomulnak Moldovába, akkor minden bizonnyal kormányválság lenne Bukarestben, és magasabb szintre emelnék a katonai készenlétséget. „Annak a valószínűsége, hogy a NATO-tag Romániát is megtámadja a Kreml, nagyon alacsony. A gazdasági következmények súlyosak lennének, mindenkire nézve. Meglátásomban az ukrajnai háború 2023 végéig el fog tartani, és a gazdasági károk máris megvannak, nem beszélve ukrán szomszédaink szenvedéséről, és moldáv barátaink nehéz sorsáról” – válaszolt a lehetséges forgatókönyvet Barabás T. János.

» RÖVIDEN

Megemlékezések

az 1989-es forradalom áldozatairól

Koszorút helyezett el tegnap Klaus Iohannis államfő a bukaresti Egyetem téren, az 1989-es forradalom áldozatainak emlékére állított emlékműnél. Az államfő egyperces néma csenddel rótt le tiszteletét a forradalom áldozatai előtt. Klaus Iohannist Ion Oprişor, Daniela Bârsan és Delia Dinu elnöki tanácsadók, valamint Cătălina Galer államtanácsos is elkísérte. „Tartsuk életben az 1989. decemberi forradalom hőseinek emlékét, és vigyük tovább azokat az eszméket, amelyekért harcoltak” – írta az elnök egy Facebook-bejegyzésben. Nicolae Ciucă miniszterelnök üzenetében arra hívta fel a figyelmet, hogy szabadságunkat az 1989-es forradalom mártírjainak és azoknak köszönhetjük, akiknek a kommunista diktatúra alatt szenvedniük kellett; hálnak az országról való gondoskodással, a demokrácia megerősítésével fejhezhetjük ki nekik. Mint hangsúlyozta, az évnek ez az időszaka mindig feleleveníti Románia 33 évvel ezelőtti radikális irányváltását, amikor a totalitárius rendszert a demokrácia váltotta fel.

Orbán Viktor: a rendszerváltás óta ez volt a legnehezebb év

A rendszerváltás óta ez volt Magyarország legnehezebb éve – jelentette ki a magyar miniszterelnök a Kormányinfó keretében keretében tartott nemzetközi sajtótájékoztatóján tegnap Budapesten. Orbán Viktor hangsúlyozta: Magyarország mégis rendkívüli teljesítményt nyújtott. Sikertörténet, soha nem dolgoztak még annyian Magyarországon, mint ebben az évben – hívta fel a figyelmet. Orbán Viktor azt mondta, harmincéves csúcson van a foglalkoztatás, az emberek 74,6 százaléka dolgozik. A miniszterelnök rendkívüli teljesítmények tartja azt is, hogy a liberális világban uralkodó „hungarofóbiát” leküzdve sikerült az EU-val megállapodni. Orbán Viktor azt mondta, reményei szerint az erről szóló megállapodásokat a következő egy-két napban alá is írják. A háborúból Magyarországnak mindenképpen ki kell maradnia – emelte ki. Orbán Viktor hangsúlyozta: a szomszédunkban zajló háborúnak eddig csak vesztesei vannak. Vesztes a két egymással szemben álló fél és az európai gazdaság is. Súlyos gazdasági veszteséget szenvedünk el, szankciós feláratok fizetünk – fogalmazott. A kormányfő hozzátette: a 2023-as év szinte minden európai ország számára azt a kihívást hozza, hogy el tudja-e kerülni a gazdasági visszaesést, illetve a recessziót, amely egyenesen a háborúból, valamint a háborúban való európai részvételből fakad, amit szankcióknak neveznek.

Kijev: Romániából is vásárolunk fegyvereket 2023-ban

» HÍRÖSSZEFOGLALÓ

Ukrajna Romániától is rendelt fegyvereket a 2023-as évre, hogy folytatni tudja a harcot az orosz invázió ellen – ezt Olekszij Reznjukov védelmi miniszter jelentette be tegnap. A tárcavezető egy televíziós nyilatkozatban kifejtette, a 2023-as év minden hónapjára biztosított a szükséges fegyver- és lőszer mennyiség, mivel több országgal – az Egyesült Államok mellett Németországgal, Franciaországgal, Szlovákiával, Csehországgal, Romániával és másokkal is – szerződést kötöttek. Mint ismeretes, a román kormány mindeddig következetesen tagadta, hogy fegyvereket szállítana Ukrajnának. Ugyan-

akkor múlt héten egy olyan fénykép látott napvilágot az Ukrajnában használt fegyvereket lajstromozó Ukraine Weapons Tracker Twitter-oldalon, amelyen egy ukrán katona egy, a Fehér megyei Kudzsiron működő állami fegyvergyárban készült DSKM 12,7×108-as kaliberű nehézgéppuska mellett látható. A fegyver történyadagolóján egyértelműen kivehető a kudzsiri cég logója. Eközben Volodimir Zelenszkij ukrán elnök az Egyesült Államokba utazott tegnap, a politikust a tervek szerint lapzártánk után Joe Biden elnök fogadta a Fehér Házban. Az ukrán elnök, aki a beszámolók szerint egy, a Bahmutot védő ukrán katonák által aláírt ukrán zászlót vitt ajándékba Bidennek, arra készült, hogy a

kongresszusban is felszólaljon. Dmitrij Peszkov, a Kreml szóvivője tegnap leszögezte: Zelenszkij washingtoni látogatása nem fogja a tárgyalási folyamat felé mozdítani az ukrajnai konfliktust. Közben az is kiderült, hogy az Egyesült Államok költségvetése 45 milliárd dollárt szán Ukrajna támogatására 2023-ban. Az adat a kedden megjelent költségvetési törvénycsomag tervezetében látható.

Szintén tegnap Vlagyimir Putyin orosz elnök az orosz védelmi minisztérium kibővített vezetői kollégiumának tanácskozásán kijelentette: Oroszország tovább növeli katonai potenciálját. Utasította a védelmi minisztériumot és a vezérkart a NATO-erőkről és eszközökről a „különleges hadművelet”

során szerzett információk elemzésére és felhasználására az orosz fegyveres erők és harci képességeinek fejlesztésében. Szergej Sojgu védelmi miniszter szerint a Nyugat arra törekszik, hogy minél tovább elhúzza az ukrajnai konfliktust, és ezzel meggyengítse Oroszországot. Mint mondta, különös aggodalomra ad okot a NATO előretolt jelenlétének kiépítése Oroszország és Fehéroroszország határai közelében. „Annak érdekében folytatunk műveleteket, hogy megmentsük a lakosságot a népiirtástól és a terrortól. Oroszország mindig nyitott a konstruktív béketárgyalásokra” – mondta a tárcavezető, aki az orosz hadsereg létszámának növelését javasolta.